

forbi, og i flere af de andre har der ikke været langt fra humoren til den dramatiske attitude. Helt alvorlig blev han endog i sin Faust-film, der var noget så voldsomt som et tidsopgør. I „Nattens Skønheder“ syntes han ligefrem at ville overbevise sig selv om, at de gamle dage ikke var bedre, men at menneskene er ens under alle forhold. Nu kan man se, at denne film, der er hans hidtil bedste efterkrigsarbejde, var en skøn men selvbedragerisk drøm. I hans sidste „comédie dramatique“ „Porte des Lilas“ er grundlaget så tydeligt overbevisningen om, at „ils sont passés, ces jours de fêtes“.

Atter er vi tilbage i det parisiske forstadskvarter, som Clair elsker så højt, og atter møder vi de personer, som Clair før har skildret med så megen omhed. Bistroværten, denegang i *Bussièrès'* gennemsympatiske skikkelse, den unge sværmeriske pige (*Dany Carrel* går her i *Annabellas* fodspor) og endelig de pariser, som tilsyneladende intet bestiller. Man genfinder dog ikke den samme spontane og umiddelbare glæde ved livet hos Juju og „artiste“ som hos tidligere hovedpersoner. Tværtimod er disse to kommet helt ud af trit med tilværelsen. Den guitarspilende *chanteur* er sunket ned i en fuldstændig resignation. Han har en vis medlidenhed med andre, men hans følelser er passive. Juju er naiv og godmodig. Han har et behov for menneskelig kontakt og når nogen trænger ud af deres egoistiske skal for at vise ham lidt forståelse er han lykkelig og overtræder skønt han er gennemhæderlig, loven for at gøre gengæld. Begge er de imidlertid et par overkomplette i den moderne verden.

Juju trang til at betyde noget for andre honoreres, da den billige gangster slår sig ned hos ham. Clair foragter denne repræsentant for den ny tid. Men Juju besnæres, fordi der her endelig er en, der har brug for ham. Først da forbryderen viser al sin følelsesråhed ved at ville svigte pigen, får Juju øjnene op for hans egoisme, og han rydder ham af vejen.

Filmen er elegant og desillusioneret, hvilket for mange er det samme som smuk og følelsesfuld. Det kan dog ikke bortforklars, at filmen ikke griber. Dette kan ikke begrundes med at Clair ikke har været optaget af filmen. Måske er det hans mest personlige film og ved siden af „Djævelens Skønhed“ hans mest seriøse. Det er hans eget kunstneriske problem, han har taget under behandling. Filmen er en lang og kun delvis bevidst demonstration af, hvor meget Clair er ude af trit med sin samtid. Det er ikke mere på sin plads at tage hinanden i hænderne og danse og synge som i „Millionen“, og man løser ikke mere samfundsproblemer således som i „Leve Friheden“. At Clair er blevet bitter og desillusioneret klæder ham imidlertid dårligt. Det forekommer en, at han tager lidt for tungt på tingene. Måske er det også blot Clair, der nu er blevet så gammel, at han ikke kan få øje på charmen og livsglæden mere.

Denne negativitet i indholdet har naturligvis også smittet af på formen. Clair kan stadig lave kønne billeder, der er fulde af stemning og i samspil mellem mennesker få mange toner frem; man har fine billedmæssige ideer (børnescenerne), men der er ingen stærk og ægte atmosfære i miljøet denne gang, og den virkelighed, der i gangsterens skikkelser bryder ind er helt grotesk. *Henri Vidal* har det ikke let med denne rolle, der allerede fra Clairs hånd er helt ovre i parodien. Det mest påfaldende træthedstegn er

dog måske nok, at ikke engang de morsomme scener, som Clair dog altid har mestret, er vittigt pointeret. Den tilgift af humor og menneskelighed, som filmen får, skyldes alene *Pierre Brasseur*, der har udvidet sit rolleområde med Juju, hvis figur han holder sikkert fri af det sentimentale og det alt for rørende.

Som helhed er „I en udkant af Paris“ imidlertid en deprimerende film, et pessimistisk og selvopgivende arbejde, der uden styrke præsenterer os for Clairs eget dilemma. Det er i sandhed illustrerende at sammenligne med *Renoir*, en anden fransk filmkunstner, der også vendte forandret hjem efter krigen. Men hvor kunsten hos ham flyder rigere og fyldigere end nogensinde er den hos Clair tørret ind. Det grundlag hvorpå han skabte sine befriende film er nu borte, og han har ikke kunnet finde et nyt. Tilbage er blot mismodet. *lb Monty.*

For virkeligt

HOW TO MURDER A RICH UNCLE
(*Hvordan man myrder en arveonkel*). Prod.: *Warwick Productions 1957*. Manus.: *John Paxton* efter *Didier Daix's* teaterstykke „*Il faut tuer Julie*“. Instr.: *Nigel Patrick*. Foto: *Ted Moore*. Musik: *Kenneth V. Jones*. Dekor.: *John Box*. Medv.: *Nigel Patrick, Charles Coburn, Wendy Hiller, Katie Johnson, Anthony Newley, Athene Seyler, Noel Hood, Kenneth Fortescue, Patricia Webster, Michael Caine*.

Da „How to Murder a Rich Uncle“ endnu havde arbejdstitlen „Uncle George“, bragte vi et interview med filmens manuskriptforfatter og producer, den velmeriterede *John Paxton* („Kosmorama 27“). Han erklærede sig tilfreds med værket. Vi andre kan ikke være helt så tilfredse.

Den flittigste morder i filmen er en engelsk godsejer, som har svært ved at klare den, og som derfor på mange måder forsøger at aflive den stenrige arveonkel, der kommer på besøg fra Amerika. Det lykkes ham imidlertid blot at få dræbt en stribe af familiens medlemmer — og til sidst sig selv. Men i filmens afsluttende scene ser det ud til, at hvad der mislykkedes for den opfindsomme godsejer vil lykkes uden større besvær for en halvsejnt tante.

Man ler ikke tilstrækkeligt ofte af kontrasten mellem de skumle forhænder og den nonchalant aristokratiske tone, i hvilken de omtales. Der er for langt mellem de vittigt kyniske passager; så langt, at man får tid til at reagere med sine normale menneskelige instinkter og bliver lidt ilde til mode. Reaktionen af denne art burde *stilen* have suspenderet konsekvent, men Paxton har givet manuskriptet realistisk overvægt — han slæber for meget af sin fortid som naturalist med.

Nigel Patrick har ikke formået at give iscenesættelsen den lette stilisering, som i betragtning af manuskriptets understilisering var ekstra påkrævet. Cinemascope-formatet er brugt noget usmidigt.

Og spillet er ikke så elegant, at det kan redde filmen, der vel indeholder pudsige indfald, men ikke som de beslægtede „Syv små Synder“ og „Plyds og Papegojer“ er i stand til at gøre brutaliteterne vedvarende underholdende.

Den engelske filmkomedies krise fortsætter.

Erik Ulrichsen.